

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor SZW
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

Individuele studietoelage (onderdeel breed offensief)

Datum	Referentie	Inlichtingen bij
17-09-2020	20-0623/JB	Joris Barendrecht, 06-46166296

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie SZW,

Werken naast je studie is voor veel studenten een noodzakelijke voorwaarde geworden om rond te kunnen komen. Studenten met een verstandelijke, lichamelijke, psychische beperking of chronische ziekte kunnen dat niet altijd vanwege hun beperking, bijvoorbeeld omdat er in hun situatie ambulante zorg nodig is. Daardoor ziet hun leven er anders uit in vergelijking met studenten zonder beperking. Hierdoor hebben ze geen gelijke kansen in inkomen. Ze zijn aangewezen op ouders met vermogen of het leenstelsel en beginnen dan al vroeg met opbouw van schulden. Dit is onwenselijk.

In de Participatiewet is er een individuele studietoelage. Tot op heden wordt dit nauwelijks gebruikt, omdat weinig mensen de toelage kennen en is er groot verschil per gemeente in de hoogte van dit bedrag. De uitvoering van de motie Raemakers om dit te verbeteren is onderdeel van het debat over het breed offensief op 24 september. Iederin(in) vraagt samen met JongPIT, SH-Jong, Expertisecentrum inclusief onderwijs (ECIO), LSVb, ISO, Wij Staan Op!, Stichting studeren en werken op maat, JOB MBO, Emma at work, Mind en ondersteunt door de minister van gehandicapte zaken uw aandacht voor dit voorstel en zien ruimte voor verbetering op 3 punten:

1. Toegang centraal en vindbaar

Het is belangrijk dat studenten met een beperking de toelage kunnen vinden en de aanvraag eenvoudig doorlopen, zodat zij gefaciliteerd worden om op een gelijkwaardige manier te studeren als studenten zonder beperking. Dat is nu niet het geval. De ondergetekende organisaties ontvangen signalen van studenten met een beperking dat de Individuele Studietoelage niet bekend of moeilijk vindbaar is. Daarnaast constateerde de inspectie SZW eerder dat slechts een kwart van de studenten bekend is met de regeling en slechts 7% er gebruik van maakt.¹ Bij de afwijzingen is meer dan de helft het gevolg van

¹ Evaluatie Individuele studietoelage, Inspectie SZW, blz 9.

onvolledig ingevulde formulieren.² Dit vraagt om herziening van dit proces. Uit het onderzoek blijkt een breed draagvlak om de studietoelage onder te brengen bij DUO om de toegang te verbeteren. De staatssecretaris gaf eerder aan dat dit problematisch is gezien de huidige status van DUO. Het is belangrijk dat de studietoelage zo centraal als mogelijk geregeld wordt en de communicatie hierover wordt verbeterd. Studenten moeten bij aanvang van de studie op de hoogte zijn van de mogelijkheid om deze toelage aan te vragen.

Quote student: 'Nog steeds staat op de website van mijn gemeente 0 informatie over de individuele studietoelage, het lijkt niet eens te bestaan'.

Tevens lezen we dat er geen sprake is van terugwerkende kracht als iemand de toelage aanvraagt, nadat zijn studie is begonnen.³ Ook dit lijkt eerder op stimuleren van minimaal gebruik, dan het stimuleren van inclusieve studie-omgeving.

Wilt u de staatssecretaris vragen om de studietoelage zo centraal als mogelijk te organiseren via een verwijzing in studielink of op termijn bij DUO, om de toegankelijkheid te optimaliseren. Wilt u ook vragen om hierbij te kijken naar het proces van toekenning en dit faciliterend inrichten voor de student, wat betreft papierwerk en ingangsdatum.

2. Een langere studietijd met minder inkomen

In beginsel ben je als student vrij om te kiezen hoe je in je levensonderhoud voorziet tijdens je studieperiode, toch zijn er studenten die beperkt worden in hun keuzes. Dit gaat om een relatief grote groep studenten: één derde van de studenten geeft aan een functiebeperking te hebben, is belast met zorgtaken voor kinderen of verleent mantelzorg in zijn of haar directe omgeving.⁴ Studenten met een beperking hebben vaak niet de mogelijkheid om te werken naast hun studie. Daarbij duurt de studie over het algemeen langer dan een gemiddelde student, omdat de beperking tot vertraging kan leiden. Bijvoorbeeld door gebrek aan maatwerk vanuit de onderwijsinstelling en afwezigheid door ziekte. Van de studenten met een beperking geeft 44 procent aan studievertraging te hebben, terwijl zij meer tijd besteden aan hun studie dan andere studenten.⁵ Het voorstel dat nu voorligt gaat uit van €150,- als een student 18 is en dit bouwt op naar €300,- als de student 21 jaar is. Dit rekenmodel voor het compenseren van werk is gebaseerd op een percentage van nog geen 18% van het wettelijk minimumloon. Dit is niet in verhouding tot de gemiddelde student die €400,- naast zijn studie verdient.⁶ Bovendien is het ook niet in lijn met het verzoek in de motie om de studietoelage in lijn te brengen met de studieregeling in de Wajong, te weten 25% van het wettelijk minimumloon. Het mag niet zo zijn dat studenten met en zonder beperking ongelijke kansen hebben op het verwerven van inkomsten uit een bijbaan. Dit is strijdig met het VN-verdrag Handicap. Het zet de student al tijdens zijn studie op achterstand. Een slechte basis voor de toekomst.

² Evaluatie Individuele studietoelage, Inspectie SZW, blz 14.

³ <https://perspectief.uvw.nl/artikelen/gelijke-studietoelage-voor-student-met-medische-beperking>

⁴ Monitor beleidsmaatregelen 2018 – 2019.

⁵ Idem.

⁶ 70% van de studenten heeft een bijbaan en/of betaalde stage. De gemiddelde student werkt 17 uur per week en verdient €400 per maand (Nibud: <https://www.nibud.nl/beroepsmatig/nibud-studentenonderzoek-2017/>).

We ontvangen signalen dat de studietoeslag wordt gekoppeld aan de theoretische studieduur. Hierdoor lopen mensen met een beperking soms tegen het einde van de toeslag aan, terwijl hun studie nog niet is afgerond.

Wilt u de staatssecretaris vragen om minimaal de norm van de Wajong studieregeling te hanteren en 25% aan te houden in de berekening van de uniforme studietoeslag. Daarbij zouden gemeenten geen beperkende voorwaarden moeten stellen aan de looptijd van de studietoeslag.

3. Vrijlating stagevergoeding

De stagevergoeding wordt tot €180,- vrijgelaten. Wij waarderen het dat er ook naar de stagevergoeding is gekeken met betrekking tot het korten op de studietoeslag. Toch houdt deze norm in dat studenten die meer dan €180 euro krijgen, gekort worden op hun studietoeslag. Een normbedrag, zoals hier wordt voorgesteld, is onlogisch. Stage staat los van werk. Het is een vergoeding voor een onderdeel van de opleiding en geen salaris. Het zou daarom geen invloed moeten hebben op het inkomen uit werk of de financiële compensatie hiervan. Er wordt hiermee een oneigenlijk onderscheid gemaakt tussen mensen met en zonder beperking. Er wordt immers geen inkomen uit stage ingehouden op het loon van mensen zonder beperking. De gedachte achter de Participatiewet, tijdelijke ondersteuning en zo snel als het kan weer naar werk, past niet in deze situatie voor mensen met een beperking.

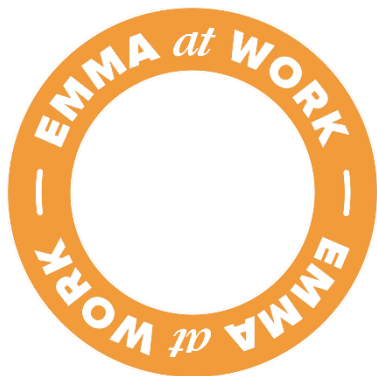
Wilt u de staatssecretaris vragen om de stagevergoeding volledig vrij te laten?

Tot slot wensen wij u veel succes bij het debat en hopen dat uw inbreng versterkt wordt door onze bijdrage.

Met vriendelijke groet,
Illya Soffer
directeur Ieder(in)

ieder(in)

STUDEREN
& WERKEN
OP MAAT

ECIO

MIND

Landelijk Platform
Psychische Gezondheid

INTERSTEDELIJK
STUDENTEN OVERLEG

JONGPIT

ieder(in)